5 bani în România.- 10 bani în străinătate I C G B

6 PAGINI

Anul XXXII. -- N-rul 182.-- Sâmbătă 5 Julie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— | 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunturi sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11, Brezoianu, 11

In vederea reformelor

Organizarea economico-agricolă

Articolul d-luĭ profesor Al. Răsmeriţă publicat în ziarul „Universul" n-r 174 din 27 Iunie a. c. sub titlu de mai sus, este scris cu multă competinţă, cu mult simţ patriotic şi de acea m'am hotărât să fac o întâmpinare spre a îndrepta o singură eroare pe care o face d-sa, când propune ca pentru o viitoare organizarea economico-agricolă să se importeze agronomi străini.

Vorbind despre o nouă repartizare mai dreaptă a proprietăţeĭ d-sa scrie: „este acum o măsură aprobată de toţi, dar este numaĭ o jumătate din remediu ceea ce se cere". Apoĭ arată că pământul în mâna ţăranuluĭ nepregătit cu o instrucţie maĭ superioară nu-ĭ va aduce fericirea gospodărieĭ luĭ şi pentru îndreptarea radicală a stăreĭ ţăranuluĭ este de părere că „împroprietărirea ţăranilor trebueşte complectată printr'un sistem radical de instruire a cultivatoruluĭ nostru de pământ. Precum pentru facerea drumurilor *necesare tot luĭ* i s'a dat inginer şi picher care să-l conducă, precum pentru a-şĭ apăra ţara şi *pământul strămoşesc*, i s'a dat ofiţer care să-l instruiască; iar pentru *luminarea minţeĭ*, i s'a dat învăţător, tot aşa trebue să facă şi cu agricultura isvorul de bogăţie şi fericire a poporuluĭ nostru". In care scop d-sa propune:

„Trebue să aducem agronomi elveţieni, olandezi, germani saŭ francezi în număr de 2—3 pentru fiecare judeţ carĭ ajutaţi de agronomiĭ romînĭ vor studia fiecare comună în parte şi vor da planul de cultură de gospodărie, etc."

Suntem pe deplin de acord cu d-l prfesor Răsmeriţă că trebueşte o serioasă organizaţie economico-agricolă, că instrucţia agricolă trebue să facă parte integrală din legiferarea agrară; dar viitoarea organizaţie agronomică a ţareĭ să se facă numaĭ cu agronomi romînĭ.

Dacă la început numărul lor va fi neîndestulător, treptat cu desvoltarea serviciilor se vor înmulţi şi agronomiĭ, căcĭ până acum nu s'a cerut serviciile lor şi nu putem avea pretenţia, ca să se fi creiat un corp de agronomi disponibilĭ, pe baza uneĭ eventuale chemări în serviciile ţăriĭ. Cât pentru competinţa agronomilor romînĭ pentru ţara noastră este indiscutabilă după cum vom arăta maĭ la vale.

*

Agricultura raţională cu totul contrarie agriculturei empirice — este una din cele maĭ complexe şi complicate meseriĭ şi din cele maĭ greŭ de posedat.

Agronomul trebue să cunoască bine elementele naturei: clima, solul, vegetaţia (flora) care este în strânsă legătură cu cele dintâĭ, animalele, carĭ de asemenea sunt formate de mediul în care trăesc, populaţia în toate manifestările eĭ, puterea de a munci şi felul de a munci, credinţele, obiceiurile carĭ toate aŭ o influenţă hotărâtoare la rezultatele ce se pot obţine în agricultură.

Clima ţăreĭ noastre diferă cu totul de a ţărilor de unde arată d-l profesor Răsmeriţă să importăm agronomiĭ: Elveţia, Olanda, Germania şi o mare parte a Franţeĭ, aparţin regiunilor umede sau sub-umede unde apa din precipitaţiunile atmosferice anuale trece de la 500 mm. în sus.

Ţara noastră aparţine regiuneĭ semi-aridă având sub 600 mm. apă.

Solul ţărilor aparţinând regiunilor umede şi sub umede se diferă de solul ţărilor aride şi semi-aride.

Ştiinţa agricolă are ca problemă principală în regiunile umede conservarea fertilităţeĭ terenuluĭ prin adăogirea de îngrăşăminte; iar în regiunea semi-aridă are de scop principal conservarea umidităţeĭ (vezĭ lucrarea „Metode noĭ de cultură").

Noĭ avem câte odată precipitaţiunĭ atmosferice marĭ şi violente, altă dată secete teribile; să ne amintim seceta din 1899, care a cauzat scăderea recoltelor şi lipsa furajuluĭ necesar pentru vitele ţăreĭ şi trebuinţele armateĭ, în 1904 producţia mică de porumb când statul a cumpărat porumb din La Plata şi a sosit în ţară alterat).

Noĭ avem o floră cu o vegetaţie de stepă care diferă de aceea a ţărilor umede.

Varietăţile de grâŭ ale ţăreĭ noastre sunt cu totul diferite de acelea din occident; superioare în calitate, însă inferioare în cantitate.

Răposatul agronom V. C. Munteanu seria în „Notices sur la Ferme de l'Ecole superieure d'Agriculture" că grânele provenite din Franţa, Anglia, Germania reputate ca foarte productive în ţara lor de origină, înfrăţesc mult toamna dacă timpul este favorabil şi continuă adesea să crească încă mult timp până primăvara, după ce varietăţile ţăriĭ aŭ început deja a se înălţa în paĭ.

In timpul acesta multe dintre ele eraŭ atacate de rugină, şi din 10 la 20 fraţĭ aĭ aceleiaşĭ plante numaĭ unul saŭ doĭ creşteaŭ în paĭŭ maĭ târzĭŭ şi într'o stare de slăbiciune foarte accentuată, etc.; toate aceste varietăţĭ s'aŭ arătat târzĭĭ şi nu se potrivesc cu climatul localităţeĭ.

Acelaşĭ lucru şi cu animalele, toate încercările de aclimatizare a animalelor occidentale în special cu vitele bovine n'aŭ dat rezultate îmbucurătoare, fiind strânsă legătură între sol, climă, vegetaţie şi îngrijirea ce primesc acestea pentru reuşita lor.

In ceea ce priveşte populaţia noastră; starea de cultură, obiceiurile, credinţele poporuluĭ nostru, diferă mult de ale occidentalilor.

D-l S. P. Radian, unul dintre agronomiĭ noştri, cu vaste cunoştinţe, scrie în revista „Câmpul": „Adevăratul olandez e un om de ţărm, om de coastă, de malul măreĭ; în stare primitivă şĭ întrebuinţează timpul a repara digul saŭ a-şĭ drena cu răbdare polderul; el poartă cerceĭ în urechĭ, nădragĭ largĭ şi vestă cu nasturĭ argintiĭ; în stare culturală, olandezul se mişcă ca negustor fumând ţigărĭ groase la comptuar încojurat de oamenĭĭ de afaceriĭ, comisionarĭ şi dactilografĭ; amândoĭ aŭ tenacitate şi voinţă.

Altfel e Românul. El e om de câmpie uscată, de regiune muntoasă şi deluroasă şi agricultura pe care o face i-a fost impusă de la început de legile natureĭ.

România e ţara cerealelor. Olanda e ţara *bulbicultureĭ*, adică ţara unde se cultivă cepele pentru florĭ (zambile, lalele, ghiocelĭ, sofran, etc.), e şi ţara brânzeĭ de vacĭ, carĭ pasc în locurile lor umede şi daŭ lapte mult. Romînĭĭ mănâncă pâine de grâŭ şi mămăligă. La olandezĭ, cartofiĭ ţin loc de pâine".

Spre a reuşi în agricultură şi ramurile eĭ nu este lucru uşor, nu este destul a transplanta un agronom din alte ţărĭ la noĭ spre a face treabă.

Am cunoştinţă că cu câţiva anĭ în urmă, la un mare Domeniu în Moldova, maeştriĭ lăptarĭ elveţienĭ aŭ aruncat pe Bistriţa marĭ cantităţĭ de şvaiţer necreuşit; am cunoscut recent de tot la o mare întreprindere viticolă lângă Ploeştĭ un francez, făcând greşelĭ marĭ în vinificaţie şi cultura vieĭ lăsa de dorit fiindcă nu putea să le explice lucrătorilor şi nicĭ nu avea răbdarea să le transmită printr'un traducător şi lucrătoriĭ făceaŭ cum îĭ tăia capul. Colonia de Italienĭ de la Atârnaţĭ (Dolj) n'a avut nicĭ o înrâurire asupra schimbăreĭ plugărieĭ la locuitoriĭ din Cernele, Craiovita, Işalniţa şi Albeştĭ.

Şi aşĭ putea înmulţi citaţiile, carĭ conduc la aceleaşĭ concluziunĭ că nu ne putem aştepta la mare lucru de la specialiştĭ străinĭ, pentru îndreptarea agriculturei noastre.

*

Agronomiĭ noştri, învăţaţĭ în şcolile noastre de agricultură, primesc învăţătura adaptată ţăriĭ, eĭ îşĭ complectează învăţătura prin practică la fermele noastre, în mijlocul câmpurilor noastre, bătuţĭ de vânturile aspre şi ploile violente, deprinşĭ a suporta arşiţa soareluĭ, lucrând glia soluluĭ nostru, cu vitele noastre iuţĭ şi rustice şi cu muncitoriĭ noştri. Crescuţĭ în mijlocul aspiraţiunilor poporuluĭ nostru, aŭ făcut dovada, când aŭ fost puşĭ la muncă, că pot ridica agricultura şi ramurile eĭ la cel maĭ înalt grad. Exemple avem, ridicarea agriculturei şi creşterei vitelor pe domeniile Coroaneĭ, ridicarea producţiuniĭ agricole la Obştĭ şi Casa rurală, îndrumarea viticulturei pe căĭ bune, etc.

Sunt atâtea opere de bogăţie naţională ridicate pe umeriĭ agronomilor romînĭ.

Dacă nu s'a făcut maĭ mult cuuza este după cum am arătat cu alte ocaziĭ, că în ţara noastră nu aŭ existat condiţiunĭ de desvoltare a ştiinţeĭ agronomice şi a aptitudinilor agronomilor.

Recunoaştem că pentru anume ramurĭ de specialitate va trebui în viitor să meargă tinerĭ cu aptitudinĭ anume manifestate spre a se perfecţiona, de altfel cum se face şi în alte ramurĭ de activitate: inginerie, medicină, învăţământ etc.

Ceea ce însă este esenţial, e că o organizaţie agronomică nu se poate face decât cu agronomiĭ romînĭ; organizaţia învăţământuluĭ, instituţiilor şi serviciilor agronomice va trebui să ocupe un loc de seamă în viitoarele legiferărĭ agrare.

Din partea agronomilor noĭ asigurăm pe oricine se ocupă de viitorul neamuluĭ nostru, că agronomiĭ, fiĭ aĭ acesteĭ ţărĭ, vor fi la înălţimea fraţilor lor din celelalte branşe.

L. Georgescu Gruian

Colonia caseĭ corpului didactic

Casa de economie, credit şi ajutor a Corpuluĭ didactic, pe lângă multe ajutoare, ce acordă membrilor săĭ, a luat anul acesta lăudabila iniţiativă să trimită în colonie la Tismana un însemnat număr de elevĭ, fiĭ aĭ membrilor caseĭ.

Miercurĭ seară cu trenul de 9,45 a plecat la Tismana un număr de 50 elevĭ, formând prima colonie a Caseĭ, sub conducerea d-luĭ Cherciu.

Inainte de plecare elevii aŭ fost examinaţĭ de d-l dr. Bolintineanu şi d-rand Cuilis.

D-l Gr. Tauşanu, directorul Caseĭ, şi avocatul I. S. Niculescu aŭ petrecut la gară colonia dând ultimele instrucţiunĭ conducătorilor.

La Tismana a fost aranjat un frumos sanatoriu pentru elevĭ, unde li se va da o îngrijire aleasă.

Concordatul între Serbia şi Vatican

Secretarul de stat, cardinalul Merry del Val, primeşte pe trimisul Serbieĭ, doctorul Milenco R. Westnici, care-i prezintă scrisorile de acreditare. Intre ei s'a încheiat, cu trei zile maĭ înainte de atentatul din Serajevo, concordatul prin care Austria perde protectoratul asupra catolicilor din Serbia, carĭ de aci înainte, vor depinde direct de archidiecesele din Belgrad şi Usc. iub şi de autoritatea papală

EVENIMENTELE din ALBANIA

ROSTUL OFIŢERILOR TURCI IN ALBANIA

Viena, 2. — Ziarul „Neue Freie Presse" află, că ziarul „Tribuna" din Roma ar fi primit nu de mult o telegramă din Brindisi, după care maĭ mulţĭ ofiţerĭ turcĭ ar fi declarat, că aŭ fost excluşĭ din armata turcă şi că din cauza aceasta vor pleca în Albania.

In cercurile turceştĭ se afirmă că în ultimul timp nu a maĭ fost exclus niminĭ din armata turcească şi deci pretinsele declaraţiunĭ nu corespund adevărului.

PROPAGANDISTUL ALBANEZ GURSCHNER LA DURAZZO

Durazzo, 2. — Sculptorul Gurschner cunoscutul propagandist albanez, care a înrolat la Viena şi Berlin voluntarĭ pentru Albania a sosit erĭ aci.

EPIROŢII S'AU UNIT CU RAZVRATIŢII

Milano, 2. — **Ziarul „Corrirre della Serra" anunţă, că epiroţii s'aŭ unit cu răzvrătiţiĭ.**

Toţĭ oamenii capabilĭ de luptă din Valona aŭ fost chemaţĭ sub arme.

REBELII SE APROPIE DE VALONA

Durazzo, 2. — *Azĭ la amiazĭ epiroţiĭ eraŭ la o depărtare de 10 ore de Valona, iar răsvrătiţiĭ la o depărtare de 3 ore.*

Epiroţiĭ sunt alimentaţĭ cu munitiuni din Ianina, aduse de greci prin Argirocastro.

SITUAŢIA SE AGRAVEAZA

Viena, 2. — **Situaţia în Albania a devenit foarte critică şi numaĭ o acţiune urgentă ar maĭ putea provoca o schimbare, altfel situaţia se va complica şi maĭ mult.**

LUPTELE DELA CORIŢA

Roma, 2. — Ziarul „Giornale d'Italia" stabileşte, că la luptele dela Coriţa aŭ participat şi soldaţĭ regulaţĭ greci.

SARBII INAINTEAZA CONTRA ELBASSANULUI

Durazzo, 2. — **Terenul dintre oraşul Valona şi port este tixit de refugiaţi.**

Sârbiĭ aŭ trecut graniţa albaneză şi ocupând Sadovo, înaintează contra Elbassanului.

VALONA IN PRIMEJDIE

Roma, 2. — **La Brindisi aŭ sosit 300 de refugiaţi venind din Valona, precum şi 30 de voluntarĭ romînĭ.**

Numărul răsculaţilor carĭ înaintează spre Valona este de 7000 pe când garnizoana oraşului abia de 400.

La Valona aŭ sosit 500 refugiaţi din interiorul ţăreĭ.

PRINCIPELE NU SE GANDEŞTE SA RENUNŢE LA TRON

Viena, 2. — *Ministrul Albanieĭ aci Sureja bey Vlora a declarat ziarului „Neue Freie Presse" că situaţia în Albania este disperată şi dacă Puterile nu vor interveni, de şi Albania va continua să existe, populaţiunea ei va dispare.*

Principele Wilhelm a scris ministruluĭ în termenĭ disperaţi, dar nicĭ nu se gândeşte să renunţe la tron.

EVENTUALITATEA UNEI INTERVENŢII

Viena, 2. Din sursă diplomatică se anunţă, că nu poate fi vorbă de o acţiune din partea Italieĭ în Albania, dar nicĭ de o acţiune comună a acesteia cu Austro-Ungaria.

Dacă se va face vreo intervenţie, aceasta nu poate fi de cât internaţională.

APELUL FACUT CATRE TOŢI ALBANEZII DIN LUME

Durazzo, 2. — Fruntaşiĭ de aci aŭ făcut apel către toţĭ albanezii din America, Egipt, Bulgaria şi România, rugându-ĭ să se întoarcă acasă şi să lupte pentru patrie.

CRONICA EXTERNA

Alsacia-Lorrena şi împărţirea Austro-Ungariei

Acum un an, într'un grup de prietenĭ francezĭ, arătam cum de fapt situaţia atât de gravă a Europeĭ, ameninţată de un războĭ general saŭ de revoluţia socială, dacă nu de amândouă, era urmarea firească a războiuluĭ franco-german.

— Dacă învingătoriĭ s'ar fi mulţumit cu măsurĭ militare şi cu un imposit de războĭ chiar îndoit (zece miliarde), Francia ar fi plătit şi având destule rezerve de glorie ar fi uitat o înfrângere datorită maĭ mult luĭ Napoleon al III-lea şi celor din jurul săŭ decât poporuluĭ francez.

Dar Prusia şi-a anexat două provinciĭ din carĭ una Lorrena e strâns legată de întreaga istorie a Franciei, de viaţa eĭ istorică, culturală şi artistică, făcând un tot cu sufleul Franciei".

Cum era de prevăzut, pe acest tren, mi se dădu dreptate. Dar când fu vorba de o soluţie a conflictuluĭ permanent franco-german, amiciĭ meĭ în majoritate nu vedeaŭ de cât războiul „ca să se sfârşească odată".

Unĭĭ propuneaŭ însă un schimb: „Alsacia şi Lorrena contra Indo-Chineĭ saŭ altor colonii".

Chestiunea era prea delicată ca să mă pot rosti. Dar într'un târziu cineva zise:

— Domnule D. D-ta aĭ stârnit această discuţie. Aĭ vrea deslegare?

Intâĭ căzurăm la înţelegere asupra extraordinarelor puterĭ omeneşti stârpite saŭ paralizate prin tensiunea raporturilor între Paris şi Berlin.

Duşmănia dintre cele maĭ civilizate popoare continentale ţine pe loc întreaga evoluţie a Europeĭ. Ne întrebăm în limitele închipuireĭ omeneşti, ce avânt ar lua civilisaţia în ziua când, mână în mână, Francia şi Germania şi-ar închina toate puterile spre bine, frumos şi înavuţire.

Schimbul colonial mi se păru o greşală politică. Francia din cauza pletorieĭ sale financiare şi a insuficienţeĭ sale economice are nevoe de un regim colonial fie chiar limitat şi ca valoare de schimb. Dar un „schimb" e un contract. Ca el să fie, trebue învoirea celor doi interesaţĭ. Nu e sigur cu Germania să primească în Asia saŭ Africa ce ar pierde în Europa.

— In Europa n'aveam nimic de oferit.

— Nu putem jertfi Berlinuluĭ pe aliaţiĭ noştri de la Petersburg saŭ de la Londra. E o chestie de cinste şi de echilibru european.

— De ce nu oferiţĭ porţiunea germană a Austro-Ungarieĭ?

Această propunere neaşteptată stârni stoluri de obiecţiunĭ.

„Francia nădăjduieşte să izoleze Germania, favorizând toate aventurile şi planurile Austrieĭ".

Se pare chiar că în acest scop himeric găsim în trecut şi explicaţia uneĭ atitudinĭ rezervate a opinieĭ publice franceze în ce privea maĭ ales revendicările Românilor de peste muntĭ. Căcĭ după cum unĭĭ speraŭ deslipirea Austrieĭ de Germania, alţiĭ lucraŭ la desfacerea Ungarieĭ „cavalereşti" de Austria perfidă şi despotică".

— Porţiunea propiu zis Austriacă ar trece sub o modalitate oarecare în stăpânirea Germanieĭ, care astfel ar căpăta eşire în Mediterana prin Adriatica şi ar scăpa de blocusul englez.

Restul Austrieĭ s'ar împărţi între România, Rusia, Ungaria, Serbia, Italia, cu rezultatul firesc al desfacereĭ acestuĭ mare conglomerat: autonomia Boemieĭ şi a Polonieĭ între altele".

Această soluţie fu privită cu ironie. Nimenĭ nu credea în reala slăbiciune a Austrieĭ.

Unul din vorbitorĭ spuse că acest schimb întârind Germania, ar fi dezastros pentru viitorul Franciei, fără să vadă că Republica îşĭ căpăta graniţele sale politice şi etnice.

Ce primejdie ar maĭ fi Germania, în ziua când va putea respira pe marea liberă şi când între cele două marĭ State va dispare îngrozitorul spectru al Alsacieĭ şi Lorreneĭ, care apasă atât de greŭ asupra întregeĭ lumĭ?

Toate argumentele mele furĭ privite ca paradoxe anume susţinute pentru apărarea intereselor Romînieĭ.

De atunci a trecut un an. Şi azĭ presa *germană*, franceză, engleză şi rusă priveşte această eventualitate în sine, fără teoria „schimbuluĭ" ca fiind de domeniul combinaţiilor posibile.

Aci încă, România va putea juca între Francia şi Germania un rol de căpetenie.

G. Diamandy

FRANZUL

in onoarea d lui Risti cĭ

D-l Em. Porumbaru, ministru de externe, a oferit Miercurĭ seară, în saloanele palatuluĭ ministeruluĭ de externe, un prânz în onoarea d-luĭ Risticĭ, fost ministru al Serbieĭ la Bucureştĭ, care a fost numit de curând ministru plenipotenţiar la Viena.

La prânz aŭ luat parte d-l Risticĭ, d-l Em. Porumbaru, ministru de externe, d-l V. Morţun, ministru de interne, d-l dr. Angelescu, ministru lucrărilor publice, d-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor, d-l Sviloçosicĭ, consul general al Serbieĭ, d-l Stanoevicĭ, însărcinatul de afaceriĭ al Serbieĭ, Nastasievicĭ, secretar de legaţie, d-niĭ Cantacuzen şi Derussi, miniştri plenipotenţiarĭ, d-niĭ Conţescu, Aurelian, Simionescu şi Paraschivescu, toţĭ din ministerul de externe.

La şampanie d-l Porumbaru, închină pentru d-l Risticĭ, relevând meritele sale diplomatice şi rolul important ce l'a avut în cele două războaie din Balcanĭ. Urează d-luĭ Risticĭ succese în viitor.

D-l Risticĭ, mulţumeşte d-luĭ Porumbaru pentru urările de bine ce i le-a făcut şi spune că părăseşte ţara cu regret şi că amintirea timpuluĭ ce a stat în România, îĭ va fi în totdeauna plăcută.

Prânzul s'a terminat la orele 11.

O şedinţă furtunoasă

IN CAMERA BULGARA

CAMPANIA RUSOFILILOR CONTRA IMPRUMUTULUI

Sofia, 2. — **Azĭ după amiazĭ aŭ început în Cameră desbaterile proectuluĭ marelueĭ împrumut.**

Indată după deschiderea şedinţeĭ s'a ridicat radicalul Zancov care, în numele opoziţieĭ exceptând socialistul Tonceff, a criticat proectul de lege prezentându-i ca dăunător Bulgarieĭ. Oratornl a accentuat că prin acest împrumut Bulgaria ajunge direct sub jug străin.

Socialistul Pastuchov a declarat că guvernul liberal prin pacea dela Constantinopol şi cea dela Bucureşti, a dat ţara pe mâinĭ străine şi că aduce acum străinĭ în ţară.

Socialistul Blagoev se ridică contra opoziţieĭ şi condamnă amestecul legaţiuneĭ ruseşti, al căreĭ comunicat, — apărut în presa locală, — prin care reproşează guvernuluĭ că a respins condiţiunile maĭ favorabile ale băncieĭ Peryer, a produs o impresie penibilă.

Oratorul protestează în contra amesteculuĭ Rusieĭ în chestiĭ pur interne ale Bulgarieĭ.

Opoziţia protestează făcând un zgomot extraordinar.

Malinoff întrerupe în continuŭ pe orator.

Ministrul Pascheff, adresându-se oratoruluĭ, îĭ spune:

„Nu ţine seama de ceea ce spune Malinoff, căcĭ şi el e străin!"

Ce produce un zgomot asurzitor.

Tânărul liberal Daskaloff, adresându-se opoziţieĭ, strigă:

„Bateţĭ maĭ tare pentru ca protestarea voastră să fie auzită maĭ bine la legaţiunea rusă".

In mijlocul zgomotuluĭ ce nu maĭ conteneşte, şedinţa e suspendată.

*

Sofia, 2. — *In mijlocul uneĭ afluenţe enorme s'a redeschis şedinţa, în care socialistul Blagoew, criticând amestecul rus, provoacă o adevărată furtună.*

Intre deputaţi domneşte o agitaţie extraordinară.

Ziua de azĭ poate fi considerată ca începutul luptei pe faţă între influenţa Tripleĭ Aliănţe şi aceea a Tripleĭ Înţelegeri care face toate sforţările pentru a zădărnici împrumutul.

*

Aseară, la orele 11, s'a întrunit la ministrul rus Savinski şefiĭ opoziţieĭ Malinoff, Teodoroff, Daneff şi Zancoff.

E interesant de notat că presa amică guvernuluĭ sfătueşte pe Savinski să se ducă la Belgrad spre a lua locul luĭ Hartwig.

După cât am putut afla, Savinski s'a plâns că meetingurile de protestare nu sunt destul de bin pregătite.

Teodoroff i-a răspuns că a făcut tot ce i-a stat în putinţă şi prin scrisorĭ circulare a invitat toate birourile partidelor să ia atitudine energică în contra împrumutuluĭ.

In tot cazul desbaterile asupra împrumutuluĭ vor deslănţui cele maĭ sălbatice pasiunĭ între partide.

R.

AMANUNTE

asupra scandalului din camera bulgară

Sofia, 2. — *La deschiderea şedinţeĭ Sobranieĭ, şeful radicalilor Tzanoff s'a urcat la tribună unde citi, în numele opoziţieĭ întregĭ, o lungă declaraţie, relevând greşelile şi defectele împrumutuluĭ încheiat, pe care opoziţia îl consideră ca dezonorant şi fatal pentru Bulgaria, care nu primeşte nicĭ un folos în schimb cu sarcinĭ numeroase şi peste măsură de grele care rezultă din această operaţiune financiară. Oratorul protestează în contra concesieĭ exploatăreĭ minelor de cărbunĭ, care loveşte grav în industria indigenă născândă şi declară că e o crimă în contra demnităţeĭ şi creditului Bulgarieĭ să se iscălească un asemenea contract, când se putea găsi în altă parte un împrumut cu condiţiunĭ maĭ bune şi fără sacrificiĭ şi concesiunĭ economice, nicĭ angajamente politice, şi că introducerea acestuĭ contract în Sobranie e o sfidare aruncată poporuluĭ bulgar şi ratificarea luĭ ar fi o atingere periculoasă a independenţeĭ economice şi financiare a ţareĭ, în fine începutul supuneriĭ Bulgarieĭ uneĭ Puteri străine.*

Citirea acestuĭ document a fost întreruptă cu protestărĭ violente din partea deputaţilor majorităţeĭ.

După Tzanoff s'a urcat la tribună şeful socialiştilor reformişti Passaroff, care a citit o altă declaraţie acuzând guvernul că vrea să chieme pe străinĭ în ţară prin concesia construcţieĭ linieĭ Haskovo-Porto-Lagos şi prin concesia exploatăreĭ minelor din Pernig şi Bobvdol.

Zgomotul devine din ce în ce maĭ asurzitor.

Apoĭ Blagoeff, şeful socialiştilor doctrinarĭ a citit o a treia declaraţie aproape la fel.

Atunci s'aŭ produs niştе incidente, când Blagoeff a protestat în contra amesteculuĭ legaţiuneĭ ruseşti în afacerile interne a Bulgarieĭ prin publicarea comunicatuluĭ privitor la împrumut, ceeace majoritatea a aplaudat foarte mult.

Ministrul instrucţiuneĭ, d-l Pecheff, arătând pe democraţi a strigat: Eĭ aŭ fost cauza acesteĭ eşirĭ a Legaţiuneĭ ruseşti, fiind că de acolo primesc ordine.

Şeful democraţilor protestează în mod violent. D-l Pecheff ripostează: Malinoff e un străin.

Intreaga opoziţie e în picioare. D-l Malinoff strigă luĭ Pecheff: Las! Deputaţiĭ bat în pupitre şi fac un scandal infernal; preşedintele e nevoit să suspende şedinţa.

(A. R.)

◆ **Pentru orice reclamaţiunĭ saŭ schimbărĭ de adrese, d-niĭ abonaţĭ sunt rugaţĭ a ataşa şi una din benzile cu care primesc ziarul; contrar, reclamaţiunea saŭ schimbarea de adresă nu vor fi rezolvate.**

ANIVERSAREA

capturărei brigadei bulgare la Ferdinandovo

Divizia a cincea bulgară, comandantul diviziei independente de la Ferdinandovo, pe un tun cucerit de la bulgari

Azĭ e un an de când avantgarda diviziei independente de cavalerie de sub comanda d-luĭ general Bogdan, a luat contact cu inamicul în satul Liuta.

Subtocotenentul Theodor Pana, din reg. 9 roşiorĭ, comandantul avantgardeĭ detaşamentului de descoperire din ziua de 4 Iulie 1913 al diviziei independente de cavalerie. Primul care a luat contact cu inamicul la Liuta.

Pentru că, tot în ziarul nostru, anul trecut, s'a vorbit de întreaga desfăşurare a diviziei independente, de sub comanda distinsuluĭ nostru general Gheorghe Bogdan, care a capturat brigada de la Ferdinandovo, în ziua de 5 Iulie, ţinem să reamintim ziua de 4 Iulie, în care avantgarda inamică, la Liuta, a dat de lucru comandantuluĭ detaşamentuluĭ de descoperire, generalul Popovicĭ; împuşcăturile şi tunul aŭ preparat acolo ziua de 5 Iulie, când brigada din Ferdinandovo, crezându-se în faţa uneĭ armate marĭ, s'a predat cu întreg depozitul din Ferdinandovo.

La această încăerare am lăsat zălog sub dealurile pietroase ale Liuteĭ pe Marius Theodorescu, împuşcat de inamic.

† Marius Teodorescu